

OLAYLAR - HABERLER-YANKILAR

KESİKKÖPRÜ BARAJI İNŞAATI İHALE EDİLDİ :

Kızılırmak üzerine kurulacak olan Kesikköprü Hidroelektrik Santral inşaatı işi DSİ Genel Müdürlüğü tarafından müteahhidine ihale edilmiştir. Hirfanlı'dan sonra Kızılırmak üzerinde ikinci kademeyi teşkil edecek olan Kesikköprü Barajı 1964 yılı sonunda ikmal edilecektir.

SEYHAN HİDROELEKTRİK SANTRALI TEVSİİ :

Seyhan Hidroelektrik Santralına Dünya Bankasının yardımı ile üçüncü bir ünite ilâvesi için yapılan çalışmalar müsbet neticelenmiş ve bu işin finansmanına ait mukavele imzalanmış ve lüzumlu malzeme siparişi başlanmıştır.

Alınacak kredi ile üçüncü ünitenin ilâvesinden başka enerji nakil hatları şebekesi de tevsi ve takviye edilerek İskenderun'a kadar enerji verileceği anlaşılmaktadır.

ALMUS BARAJI DERİVASYON TÜNELİ AÇILDI :

Yukarı Yeşilirmak havzasında inşa edilen Almus Barajı çevirme (derivasyon) tüneli törenle hizmete açılmıştır. 650 metre uzunluğundaki bu tünel aynı zamanda santrale su sevkedecek kuvvet tüneli olacaktır.

1965 yılı başında hizmete girecek Almus Hidroelektrik Santral 2700 kW. gücünde olacak, ayrıca 150000 dönüm araziye de sulayacaktır. Baraj civarında bulunan Sivas, Tokat ve Amasya illerinin santraldan istifade edebilmelerini temin için Etibank tarafından lüzumlu enerji nakil hattı ve transformator merkezlerinin tesisine teşebbüs edilmiştir.

KONFERANSLAR:

Ocak 1963 ayı başında İstanbul'da Fen Fakültesi ve Teknik Üniversite'de, Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde «Philips International Institute Of Technological Studies - Holland» müdürü ir. A. Van Weel tarafından «Elektronik Mühendislerinin Eğitimi», «Elektronik Mühendisleri ve Elektronik Fizikçileri» konusunda konferanslar verilmiştir. Türk Philips A. Ş. nezdinde yaptığımız müracaat maalesef cevapsız kaldığından, bu konferans metinlerini mecmuamızda yayınlamak mümkün olamamıştır.

KONFERANS:

Odamız üyelerinden Y. Müh. Daniyal Eriç 14-15 Ocak 1963 tarihinde Odamız tarafından tertiplen-

miş bir konferans vermiştir. Fransız Kültür Merkezi Konferans Salonunda FİGH FIDELİY VE STE-REOFONI konularında verilen konferans çok başarılı geçmiş bulunmaktadır.

TCDD. MÜHENDİSLERİ CEMİYETİ KURULDU:

TCDD. Camiasındaki mühendisleri ruh ve fikir bakımından bir araya toplamak, onların müşterek dâvalarını savunmak ve rasyonel çalışma esaslarını tesbit işinde çalıştıkları müesseseye faydalı olmak gayesile «TCDD Mühendisleri Cemiyeti» kurulmuş ve faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Cemiyet, Merkezi Erenköy / İstanbul'dadır. Üyelerimize duyurulur.

ARIZALAR... ARIZALAR...

23 Ocak 1963 günü akşamı Elektrik Mühendislerinin yemeği Bulvar Palasta neşe içinde devam ederken başkentte her taraftan gelen arıza haberleri bazı meslekdaşlarımızın neşesini iyiden iyiye kaçıyordu. Trakya'yı ve Kuzey Batı Anadolu'yu tesiri altına alan soğuk dalgası enterkonnekte şebekede önemli arızalara sebep olmuştu. O gün Ankara'da akşama doğru gittikçe yayılan haber Boğaz Atlama Enerji Nakil Hattında tel kopma hadisesinin vukuu idi. Boğaz atlamada arıza olmadan zaten Ümraniye hattı sık sık arıza gösteriyordu. İstanbul'un önemine binaen şalterler kapatılıyor fakat beş dakika sonra tekrar açılıyordu. Bir günlük süre içinde açma kapama sayısı 40 in üstünde idi.

Ayrıca Paşalar - Adapazarı arası da açılmıştı. Zaten bu hat her yıl buzlama sebebiyle arıza gösterirdi. Ekipler arıza yerlerini tesbit için hareket etmişler fakat hava şartlarının kötülüğü sebebiyle arıza yerlerine varmak mümkün olamamıştı. Nihayet arıza yerlerine ulaşıldı. Tesbit edildiğine göre bazı kesimlerde pylonlar buz ve kardan bir kule haline gelmişler, bazı pylonlarda konsol kopmuş, bazı hatlarda ise müteaddit tel kopmaları meydana gelmişti. Arızaların kronolojik sırası aynen şöyledir:

23.1.1963 saat 08.53 Adapazarı - Paşalar hattında buz yükünden 3 pilyonda konsol kopması.

23.1.1963 saat 10.27 - 23.10 Adapazarı - Ümraniye I ve ü. hatlarında buz yükünün çözülmesi sebebiyle kırbaçlama neticesi kısa devreler. Gözönüne alınan zaman fasılası içinde 49 defa açma meydana gelmiştir/

23.1.1963 saat 15.49 Yıldıztepe - Ümraniye (Boğaz Atlama) hattı kuzey devresinin toprak teli

kopmuş ve faz iletkenine sınırlarak bu fazın alüminyum kısmının zedelenmesine sebep olmuştur.

Bütün bunlara Silâhtar - Terkos hattındaki 34 tel kopması eklenince istanbul'da tam bir enerji ve su sıkıntısı baş göstermiştir. Arkasından 15.1 1963 günü saat 19.03 de Bursa - Balıkesir hattının 269 No'lu pilonu şiddetli rüzgâr tesirile devrilince enterkonnekte şebekeden hemen hemen eser kalmamıştır. Bütün bu arızaların sebebe ve neticeleri gözden geçirildiği takdirde, 1956 tarihli kuvvetli akım yönetmeliğini yükler ve farazyeler bakımından bir daha gözden geçirmek gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bir buçuk yıl önce Odamız tarafından düzenlenen çalışmalar sonucu yönetmeliğin aksayan tarafları tesbit edilerek Sanayi Bakanlığına intikal ettirilmiştir. Şimdiye kadar ses seda çıkmadığına bakılırsa yönetmelik tadilatının uykuya yattığına hükmedilebilir.

SU BASKINLARI :

Trakya ve Kuzey Batı Anadolu'yu tesiri altına alan soğuk dalgasının hafiflemesinden sonra yağışların da artması ile barajlardaki su seviyeleri ortalamalarına nazaran anormal derecede yükselmiştir. Demirköprü Barajı Salihli ovası için, Sarıyar Barajı Adapazarı ovası için, Porsuk Barajı da Eskişehir ovası için zaman zaman tehlikeli olmuşlardır.

DEVLET İHALE KANUNU HAZIRLIKLARI :

Maliye Bakanlığınca hazırlanan «Devlet İhale Kanunu» tasarısı bütün Bakanlıklara ve dairelere gönderilerek mütalâaları istenilmiştir.

Tasarının gerekçesinde, İkinci Dünya Savaşından sonra milletlerarası ticari münasebetlerde ve memleketimizin iktisadî ve idari bünyesinde büyük değişiklikler meydana geldiği, devlet alım ve satımlarında süratli ve amelî usullerin tatbiki gerektiği ve plânlı kalkınma devresinin bu gerçeği ortaya çıkardığı belirtilerek bunun bir sonucu olarak yeni bir «Devlet İhale Kanunu» nun hazırlandığı anlatılmaktadır.

Yeni tasarıda, idarelerin yetki ve sorumlulukları artırılmakta, zaman kaybını mucip olan formaliteler basitleştirilmekte ilân müddetleri kısaltılmakta, rekabeti daha geniş alanda sağlamak gayesiyle teminat hükümleri değiştirilmekte, teminat miktarları indirilmekte, teminatların tebdili esası kabul edilmekte, bir yılı aşan taahhütlerde sözleşmelerin gözden geçirilmesi ve fiyat tahayyüllerine adaptasyon imkânları verilmekte, âmme ihtiyaçlarının karşılanmasında en ucuzunun değil, en iyisinin alınması esası konmakta, bir kısım ihtiyaç maddelerinin kurulacak olan kamu müesseselerinden doğrudan doğruya alınabilmesi hükme bağlanmakta, kapalı teklif usulüyle yapılacak eksiltme-

lerde tahmini bedelin isteklilere bildirilip bildirilmemesinin takdiri idarelere bırakılmaktadır.

Tasarı, önümüzdeki günlerde Bakanlar Kuruluna getirilecektir.

KEBAN PROJESİ:

Keban Projesinin finansmanı konusu Almanların ilgi gösterdikleri ve Fırat nehri için Suriyeye verilecek 350 milyon DM.lık kredinin durdurulduğu gazetelerimizde geniş ölçüde akis buldu. Keban ile ilgili rapor ve projenin hazırlanması işi en büyük müşavir mühendislik firmalarından biri olan Ebasco firmasına ihale edilmiş, 8 -10 milyon liraya mal olacak bu proje işinin 5 milyon lirası AID (Agency For International Development) tarafından finanse edilmiştir.

Projeler bir yılda bitecek ve barajın inşaatına da 1964 yılında başlanacaktır. Bu bir yıllık süre içinde gerekli yollar yapılacak ve bunun için 120 milyon Türk lirası harcanacaktır. Karayolları tarafından İskenderun - Keban arasındaki köprüler takviye edilecek, virajlar düzeltilecek, Elâzığ - Keban arasındaki 50 kilometrelik yol İslah edilecektir. Baraj beton olduğu takdirde 3 milyon metreküp beton dökülecek, bunun için de 600 bin ton çimento sarfedilecektir. Çimentonun temini için Elâzığ çimento fabrikası 15 milyon lira sarfiyle genişletilip, kapasitesi 90 bin tondan 300 bin tona yükseltilecektir. Barajın maliyeti Elektrik İşleri Etüd İdaresi, T.A.M.S. ve Ebasco firmaları tarafından, aşağı yukarı aynı ve 1,5 milyar lira civarında hesaplanmıştır..

Elâzığ çimento fabrikası, bazı kara ve demiryolları sular altında kalacaktır. Maliyetin içine, yeri değiştirilecek olan Elâzığ Çimento Fabrikasının 47 milyon liralık masrafı da dahildir. Barajın inşaatı 691 milyon, daimî teçhizatı, türbin vesaire için de 320 milyon sarfedilecektir. Dünyanın en büyük on barajı içine girecek olan Keban barajı için 1,5 milyar lira sarfedilecek, bu maliyete göre de kilovat saati 2 kuruş 40 santime elektrik üretecektir.

25 yıldır Elektrik Etüd İdaresi tarafından etüdü yapılan Keban barajından yılda 5,5 milyar kilovat saat elektrik üretilmektedir. Türkiye'nin bugün elektrik üretimi 3 milyar kilovat saatten azdır.

PERSONEL EĞİTİMİ :

Tesisleri işleten teknik personelin yetiştirilmesi ve eğitimi için Etibank ile EdF arasında 31.1.1963 tarihinde bir anlaşma imzalanmıştır. EdF'nin NANTERRE eğitim merkezine benzer bir merkezin tesisi için teşebbüse geçilmiştir.